

Зміст

Коли Полум'я вмерло	6
Розділ 1	7
Розділ 2	12
Розділ 3	16
Розділ 4	20
Розділ 5	23
Розділ 6	27
Розділ 7	30
Розділ 8	34
Розділ 9	38
Розділ 10	43
Розділ 11	48
Розділ 12	53
Розділ 13	59
Розділ 14	65
Розділ 15	69
Розділ 16	74
Розділ 17	80
Розділ 18	85
Танцівниця для Вулкана	92
Розділ 1	93
Розділ 2	97
Розділ 3	101
Розділ 4	105
Розділ 5	108
Розділ 6	111
Розділ 7	115
Розділ 8	119
Розділ 9	122
Розділ 10	126
Розділ 11	130

Розділ 12	133
Розділ 13	137
Розділ 14	141
Розділ 15	145
Розділ 16	149
Розділ 17	152
Розділ 18	156
Розділ 19	160
Розділ 20	164
Розділ 21	167
Розділ 22	170
Я її перехитрував	174
Попіл вогняних тюльпанів	190
Розділ 1	191
Розділ 2	195
Розділ 3	198
Розділ 4	202
Розділ 5	205
Розділ 6	209
Розділ 7	212
Розділ 8	217
Розділ 9	222
Розділ 10	226
Розділ 11	230
Розділ 12	234
Розділ 13	237
Розділ 14	241
Розділ 15	246
Розділ 16	251
Розділ 17	255
Розділ 18	259
Розділ 19	264
Розділ 20	267

КОЛИ ПОЛУМ'Я ВМЕРЛО

Ми б'ємося. Ведемо нескінченний бій одне з одним і з власною тінню. Маємо найбільший Дар і найбільше Прокляття. Ми – вогняні коти. Нам подаровано нескінченне життя. Проте права на смерть нас позбавлено. День у день ми гинемо на аренах, відчуваючи біль і жах вмирання, але не маємо права померти насправді, з'єднавшись із Полум'ям Первісним у серці Великого Вулкана. День у день ми постаємо з мертвих, щоби вмирати знову.

Але так було не завжди.

Розділ 1

– Жаринко, ну чому саме це підвіконня? Твою свічку навіть і не побачить ніхто – вікно на дике плато виходить.

– Берте, ти як маленький. Сам чудово знаєш: ця свічка і ця трапеза – не для живих. «Живе полум'я освітлює шлях душам померлих від голоду, дає їм знати, що тут на них чекають і пам'ятають!» – співооче продекламувала дружина. – А в сяйві цих бездушних новомодних елеткри... ктри... чних, – вона насилу вимовила незвичне слово, – ліхтарів її вогник губиться.

Авжеж, Жаринка має рацію. А я звичайнісіньке ледащо. Давно слід було навести лад у кімнаті, що правила за майстерню, але мені все бракувало наснаги. Купа чудернацьких шестерень та іншого мотлоху височіла на підвіконні, загрожуючи незабаром геть перекрити світло з вікна. А його, з огляду на зимову пору, і без того було катма. Проте жадібність не дозволяла отак взяти й викинути цей надзвичайно цінний металобрухт. Адже серед нього дійсно може трапитися щось корисне.

Зітхнувши, я став до справи. Жаринка поглянула на мої страждання, сперши руки в боки і смішно здвигуючи рудими вухами з китицями на кінцях. Упіймала мить, коли я присів, щоб витягнути з-під столу закинуту туди ще передучора викрутку, цьомкнула мене в маківку та весело розсміялася. Хотів ухопити її за талію, проте бешкетниця спритно викрутилася, мазнувши мене по носу кінчиком вогняно-рудого хвоста, підморгнула й вислизнула на кухню. Я замилувався стрункою статурою дружини, вмить забувши про прибирання. Гарна вона в мене, хоч і надто тендітна.

Мою рідню голод майже оминув: пращури мешкали у далекому гірському районі, куди збирачам годі було й дістатися. А Жаринка походила з селян, що одвіку обробляли родючі землі в долині. Саме такі видолінки зазнали найбільших поборів перед тією останньою війною. Збирачі лютували. Прикриваючись потребами армії, нахабно грабували селян, вбиваючи кожного, хто наслідювався приховати від їхніх жадібних очей останній лантух зерна. Коти пухли з голоду. У відчаї намагалися їсти вулканічних їжаків, але лише сходили на криваве блювотиння, коли знесиленому організму не ставало сили впоратися з отрутою.

Жаринчина бабця розповідала, як їй доводилося з сокирою в знесилених руках боронити хату від оскаженої сусідки. В скаламученому голодом розумі нападниці вирувало єдине бажання: зварити і з'їсти бабиних дітей. Із першого виводку вижила лише

мати Жаринки. А їх було п'ятеро: міцних, рожевощоких, вогненно-рудих малюків. Щаслива масть. З кошенят другого виводку, що були тоді зовсім крихітками, не вижив ніхто.

Жаринка вдалася в матір: теж «вогняна». Ледве давши життя єдиному кошеняті, мати померла під час пологів – далися взнаки наслідки голодного дитинства. Жаринка ж лишилася бабці на втіху. Худенька, невеличка, але навдивовижу життєрадісна, мов язичок полум'я. За те я її й полюбив. Тепло мені було поряд із нею.

– Тату! А коли Голодна Ніч закінчиться, ми підемо на площу? Там ярмарок приїхав, будуть ряджені, й Завірюху палитимуть, і півники на паличках продаватимуть! – пахкотячи морозною свіжістю і грайливим завзяттям, до хати вдерлися двійнята.

Так, ми не могли похвалитися великою родиною. Жаринка й цю парочку ледве виносила, тож після першого виводку ми вирішили більше не ризикувати. Сусідки, звісно, несхвально бурчали – мовляв, молода, чого остерігатися. Онде в Мірти з сусідньої вулиці вже третій виводок на підході, та й у перших двох по четверо кошенят, а молодиця – Жаринчина однолітка. Дружина після таких розмов рюмсала в подушку, коли думала, що сплю й не чую. Проте я був непохитний: краще жива кохана дружина і «лише» двоє дзиг із швайкою в тому місці, звідки хвіст росте, аніж купа діточок на руках і чин молодого вдівця.

– А ще там можна буде зробити цю, як її... потографію! – Дзвінка аж вистрибувала від захвату.

– Фотографію, дурепо! Одразу видно, що дівчисько, – Івор зверхньо позирнув на сестру.

– І нічого не дурепа! – насупилася мала. – І в мене вже вогонь прокинувся! А чи прокинеться твій – ще невідомо, а якщо ти в маму вдався?

– Йой, налякала вулканічного їжача голою дупою! Нащо мені ваш вогонь! Від нього самий клопіт! Я краще буду винахідником, як тато. Он виросту й винайду рухому фотографію! Щоб можна було

не лише зробити картинку, а ще й помахати і привітати того, кому картку подаруєш. Колись ще будете всім хвалитися, що зі мною знайомі!

– Ти поки виростеш, її й без тебе сто разів винайдуть! Он хоча би й тато!

– Не буду я без Іва нічого винаходити, – заспокоїв я похнюпленого сина – Зачекаю, поки він підросте, тоді винайдемо разом.

Жаринка покликала дітей допомагати їй на кухні, жартома загарчавши на мене, аби не байдикував й хутчіш завершував прибирання. Незабаром зайде сонце й настане Голодна Ніч. Найтемніша та найстрашніша ніч року. Кажуть, половина померлих від голоду вирушила до Полум'я Первісного, не переживши саме цю страшну ніч.

Відтоді й утворилося правило накривати багатий стіл в окремій кімнаті та виставляти на підвіконні запалену свічку. Свічка до світанку своїм вогником вказувала померлим дорогу до будинку, де їх пам'ятають і люблять. Живі цієї ночі постилися від сутінок до сходу сонця, поступаючись їжею мертвим.

Звичай прижився не скрізь. Тут, у Вогнеполі, його мало хто дотримувався, але сім'ї, чії родичі зустрілися з Великим Вулканом у ті страшні часи, шанували Голодну Ніч неухильно.

Я повернувся до залізничя, краєм вуха слухаючи веселий лемент і метушню родини на кухні. Малеча в нас – на диво. Схожі зовні, як два вогники, вони були настільки ж різними, наче два вогники. Обидва шоколадно-рудуватої масті – така собі суміш мене й дружини в рівних частках – із пухнастими, як у Жаринки, хвостами й оксамитовими вушками. Проте Дзвінка успадкувала мої зелені очі й вибухову вдачу, ще й вогненний дар у неї прокинувся дуже рано. А Івор розважливо поглядав на світ величезними бурштиново-жовтими, як у Жаринки, очиськами. Ознак дару в нього

поки не спостерігалось, і ми припускали, що і в цьому він вдався в матір: магом дружина не була. Проте до роботи з залізничним син виявляв чималі здібності й завзято порався разом зі мною в майстерні, допомагаючи збирати усілякі механізми. Від кого з нас це в нього, складно визначити. Жаринка теж була інженером не з найгірших, проте після народження наших малюків облишила роботу й присвятила себе хатньому господарству.

Маючи чималі здібності до магії вогню, я мав справи з магичною технікою: збирав і обслуговував двигуни дирижаблів. Проте це на роботі. А вдома вовтузився з дрібним приладдям. Навіть отримав кілька патентів на свої винаходи. Зараз, наприклад, працював над рукавичкою, здатною фокусувати і спрямовувати потік магичного вогню. Рукавичка вже вміла концентрувати вогонь у щільний промінь. Але я не збирався на цьому зупинитися: хотів домогтися настільки малої товщини променя, щоб цю рукавичку можна було застосовувати, наприклад, для пайки ювелірних виробів. Або в лікарській справі: за допомогою тонкого променя робити точні розрізи при операціях.

– Ма-а, а тато обіцяв, що завтра ми підемо на ярмарок! І там будуть ряджені, і півники, і фотографія! – пролунав із кухні дзвінкий голосок доньки.

Що ж, позаяк обіцяв, доведеться дотримуватися обіцянки.

***

Окуляр знову барахлить. Зображення в лівому оці розпливається. Полум'я, як це невчасно! Якщо не полагоджу рукавичку до ранку, не бачити мені завтра перемоги. Отже, знову біль вмирання і нова порція запозиченого життя.

Розділ 2

А на завтра прийшла війна.

Тільки ми її не одразу помітили. Ця війна була зовсім не такою, як та, котру ми називали останньою.

Остання Війна була... зрозумілою. Так, мабуть, це правильне слово для позначення того, що відчували наші предки. Вони точно знали, хто ворог. Вони йшли на боротьбу зі злом. І перемагали. Або гинули, наближаючи своєю загибеллю спільну перемогу.

Остання Війна була нищівною, кривавою, огидною. Ми зрозуміли та запам'ятали наданий урок: у війні немає нічого гарного. І попри гордість перемоги її ціну ми добре усвідомили. А ціна була невиправдано завищеною. Ми платили її ще довго після закінчення Останньої Війни. Платили запаленою свічкою та нічийною трапезою Голодної Ночі. Платили портретами, з яких бабусі та дідуся дивилися на онуків, котрих ніколи не знатимуть. Платили жахом, який відчували ми, діти, народжені через десятиріччя після Останньої Війни, почувши гуркіт дирижабля над головами. Адже в розповідях про ту війну дирижаблі несли бомби, здатні умити перетворити на палаюче пекло ціле місто.

Здавалося, Остання Війна стала тим болісним, проте необхідним лікуванням, переживши яке, світ почав стрімко одужувати. Ще скиміли старі шрами, але рана загоїлася. І наші діти вже не грали у «войнушки», озброївшись дерев'яними пістолями. Мали інші, значно миролюбніші ігри, і ми раділи, сподіваючись, що й на наших онуків чекає мирне та безхмарне майбутнє.

– Не помічав раніше, щоби ти цікавилася новинами, – я солодко потягнувся, вистромив з-під ковдри кінчик носа та з насолодою вдихнув пахощі свіжої типографської фарби. – Чи ти мою вранішню газету завжди потайки читаєш, поки сплю? – прорикотів удавано суворо: Жаринка на свого чоловіка уваги не

звертала. Над газетою стирчали лише краєчки рудих вушок. Ліве ледь помітно смикалося – вірна ознака того, що дружина чимось схвильована.

– А я й не цікавлюся. Газета впала і випадково розкрилася на розвороті, а тут... Берте, мені лячно. Не знаю, чому, але... якось моторошно... – вона нарешті визирнула з-за сіруватого газетного аркуша.

Жовті очі блищали стурбовано.

– Що там? – я витяг газету з рук дружини. – ...Та ні, то якась маячня, – насупився, дочитавши коротенький допис. – Мабуть, вибухнуло обладнання. В цих науковців постійно щось вибухає. Не бери до серця, – не замислюючись, що роблю, запхав папірець під подушку.

Жаринка поглянула на мене здивовано, але стрималася, не промовила ані слова.

– Тагу, ну скільки можна монятися? Диви, навіть Ів уже вбраний, а ви з мамою ще зуби не почистили!

Дзвінка у нас донька, з іменем ми влучно вгадали. От би ще хтось винайшов регулятор гучності для малолітніх чад. Така кого завгодно підійме з ліжка. Та й важкі думки доньчин голосок розігнав умить.

Доклавши додаткових зусиль, я остаточно викинув із голови спогад про прочитане жажіття: публічну лекційну залу при Горєцькому університеті знищено вибухом, що обірвав життя більшості науковців, студентів та просто небайдужих до науки котів, які прийшли на виступ відомого вченого. Ім'я професора видавалося знайомим. Здається, я свого часу навіть читав кілька його монографій.

Із теплого ліжка вилізати не хотілося, але малеча поніжитися довше не дасть. Діти на цей ярмарок чекали ледь не з літа: заощаджували кишенькові гроші та майстрували костюми.

Івор, як завжди, вдягнеться інженером: пояс-ладівниця з інструментами, окуляри згори картатої кепки, жилет із незліченними кишенями. Малий почав цікавитися механікою років з чотирьох, і у нинішні дев'ять же вмів полагодити будь-яку побутову дрібничку – Жаринці на радість, адже й у неї, й у мене не завжди доходили руки. А звертатися по ремонт до майстерні дружина категорично відмовлялася: соромно, мовляв, коли в родині інженерів мішалку для тіста нема кому до ладу привести.

Дзвінка напевне буде Вогняною Танцівницею. Ким ще може причепуритися дівчинка її віку?

***

– Агов, Інженере, ти чув, завтра буде Вогняна Танцівниця!
– Чув. Не поділяю твого захвату.
– Ба більше, один раз живемо. Дай хоча б раз померти від руки прекрасної богині.

Щодо мене, то навіть від руки прекрасної богині вмирати не бажаю. Аж надто не справжньої Богині, а якогось дівчиська, що взяло Її ім'я за прізвисько.

***

Ярмарок цього року вдався. Опудало Віхоли горіло яскраво, дітлахи весело гасали навколо нього, жбурляючи пломениці.

– Тату, дивись, як я можу! – Дзвінка встала навшпиньки, звела долоні над головою і, зробивши оберт на місці, різко розкинула руки, випроставши їх уперед.

Викапана Вогняна Танцівниця! Хоча влучності їй побільше б не завадило. І завзяття поменше.

Величезна племінь-куля зірвалася з долонь доньки та з гудінням розлюченого джмеля помчала над площею. Якби ще в бік опудала, а не закарлюками кудись ліворуч. Малеча з вереском